

Sigurnost djece na internetu: Od prevencije do reakcije, 28.-29.04., Pula

Ivan Čaleta, *mag. act. soc.*

Tko čini Centar za nestalu i zlostavljanu djecu

Socijalni
radnik

Socijalni
pedagog

Kriminalist

Edukacijski
rehabilitator

Psiholog

Grafički
dizajner

Odgajatelji

Projekt
menadžer

Glavna područja rada Centra mogu se podijeliti u šest glavnih kategorija:

 Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

Organizirano stanovanje za mlade
punoljetnike s problemima u ponašanju

Centar za sigurniji internet

Poludnevni boravak za djecu
i mlade s problemima u ponašanju

Rad s raseljenim osobama
iz Ukrajine

Nestala djeca, trgovina djecom,
djeca bez pratnje i djeca azilanti

Savjetovalište za djecu,
mlade i obitelj

Centar za nestalu
i zlostavljaju djeću

120+ djece u svakodnevnom tretmanu.

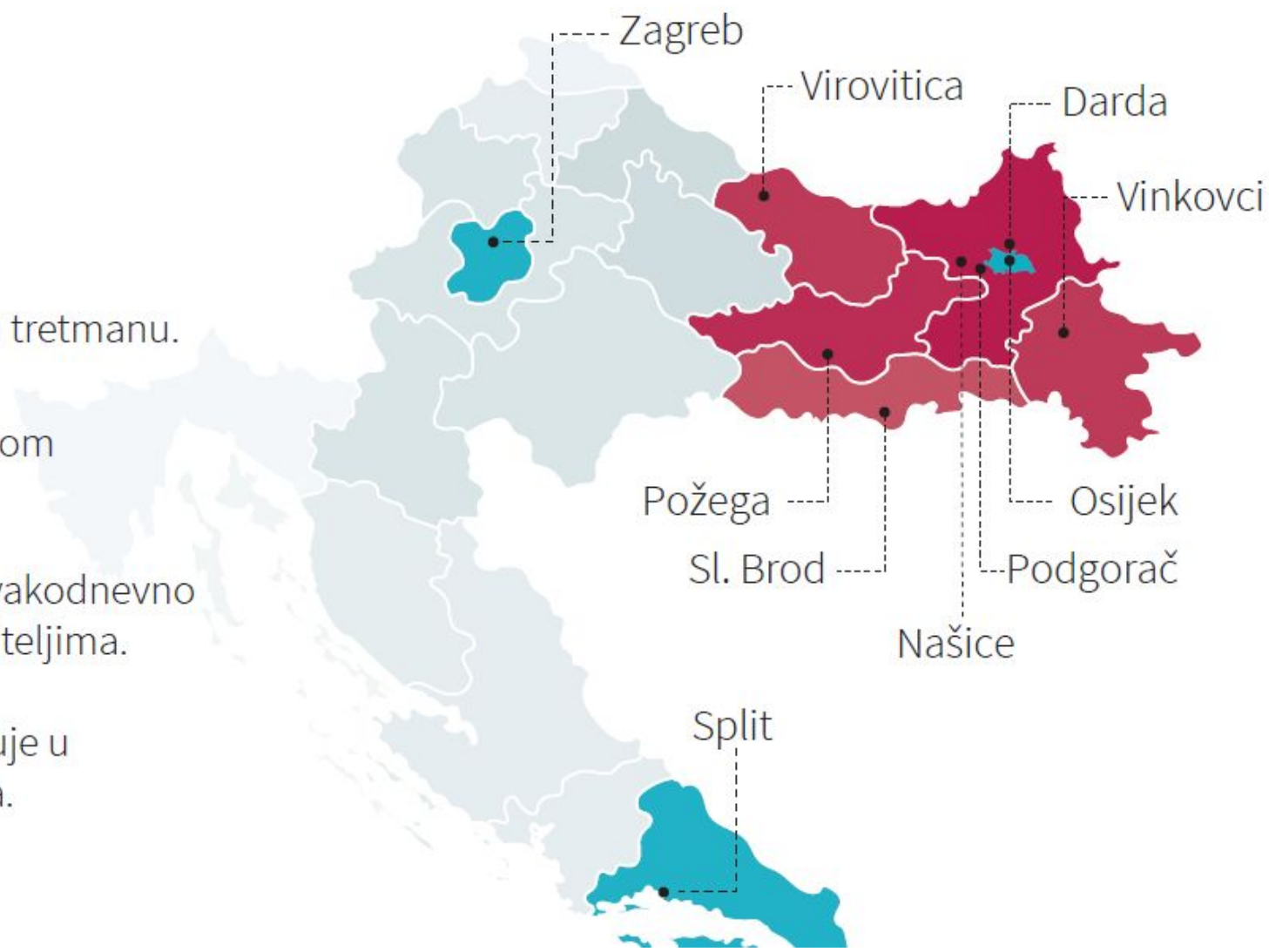
8 naših Centara za rad s djecom
i uredi u Splitu i Zagrebu.

30+ zaposlenih stručnjaka svakodnevno
radi s djecom, mladima i obiteljima.

60000 djece godišnje sudjeluje u
brojnim aktivnostima Centra.

Zajedno do boljeg interneta!

 HOTLINE

Prijava ilegalnog sadržaja
Materijali sa seksualnim zlostavljanjem
djece, govor mržnje, rasna i druga
diskriminacija, drugi oblici iskorištavanja
djece...

 HELPLINE

Besplatna savjetodavna linija

0800 606 606

 SAVJETOVANJE

Zatražite termin za savjetovanje uživo u
Osijeku, Zagrebu ili Splitu

DONIRAJ

Uvod

- **Digitalna stvarnost:** Prednosti i zamke
- **Cyberbullying:** Moderni oblik nasilja
- **Naš cilj:** Stvaranje sigurnog digitalnog okruženja

Vršnjačko nasilje

 Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

 csi.hr
Centar za sigurniji internet

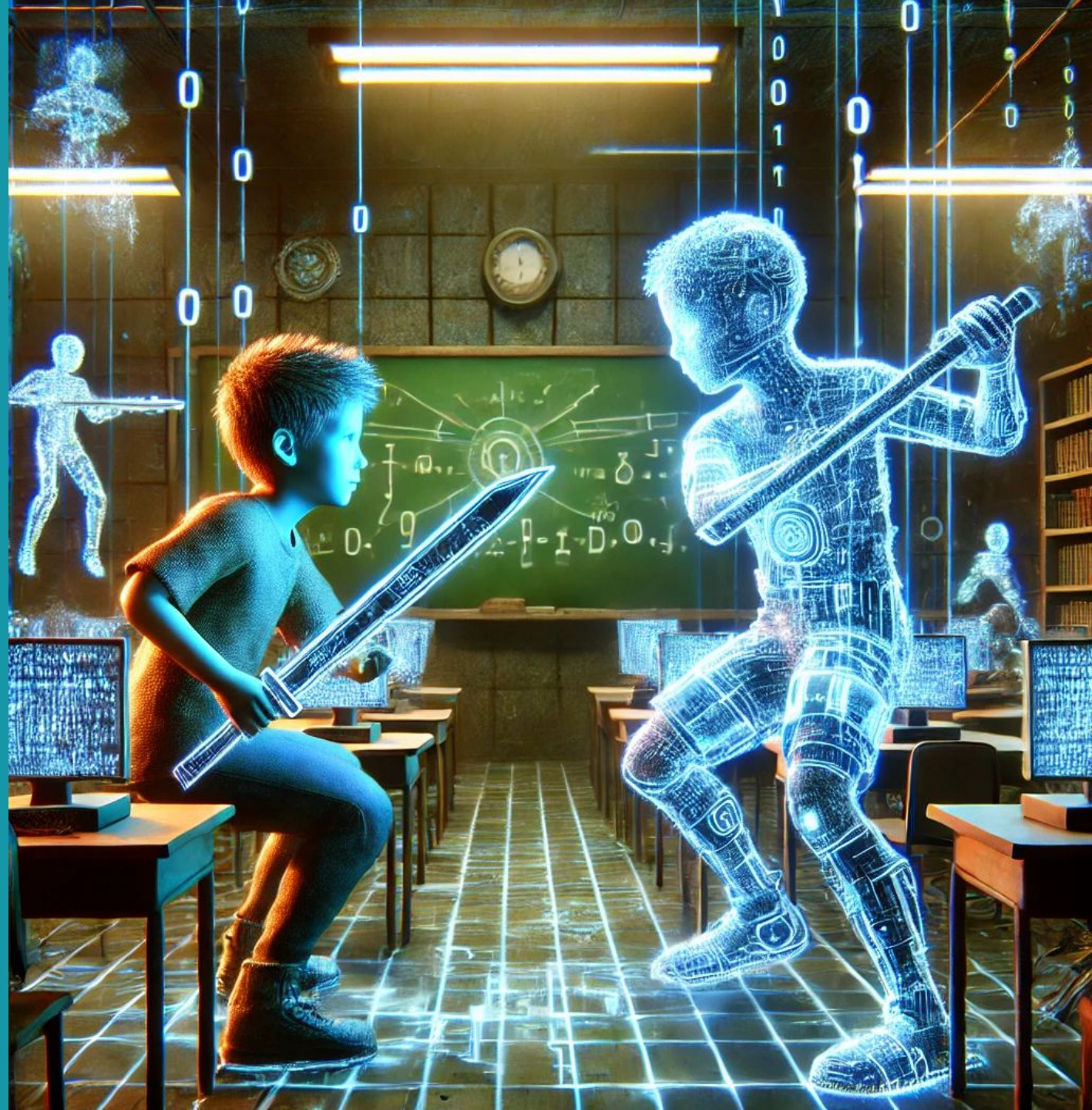
- Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

#BoljiOnline

Digitalno nasilje

- Oblik agresivnog ponašanja koje se odvija putem elektroničkih medija, s namjerom da se nanese šteta ili povrijedi druga osoba.
- To uključuje slanje uvredljivih poruka, širenje glasina, isključivanje iz online grupa, krađu identiteta i objavljivanje neprimjerenih fotografija.

ANONIMNOST

$a+b \geq$

DOSTUPNOST

$a+b \geq$

$a+b \geq$

$a+b \geq$

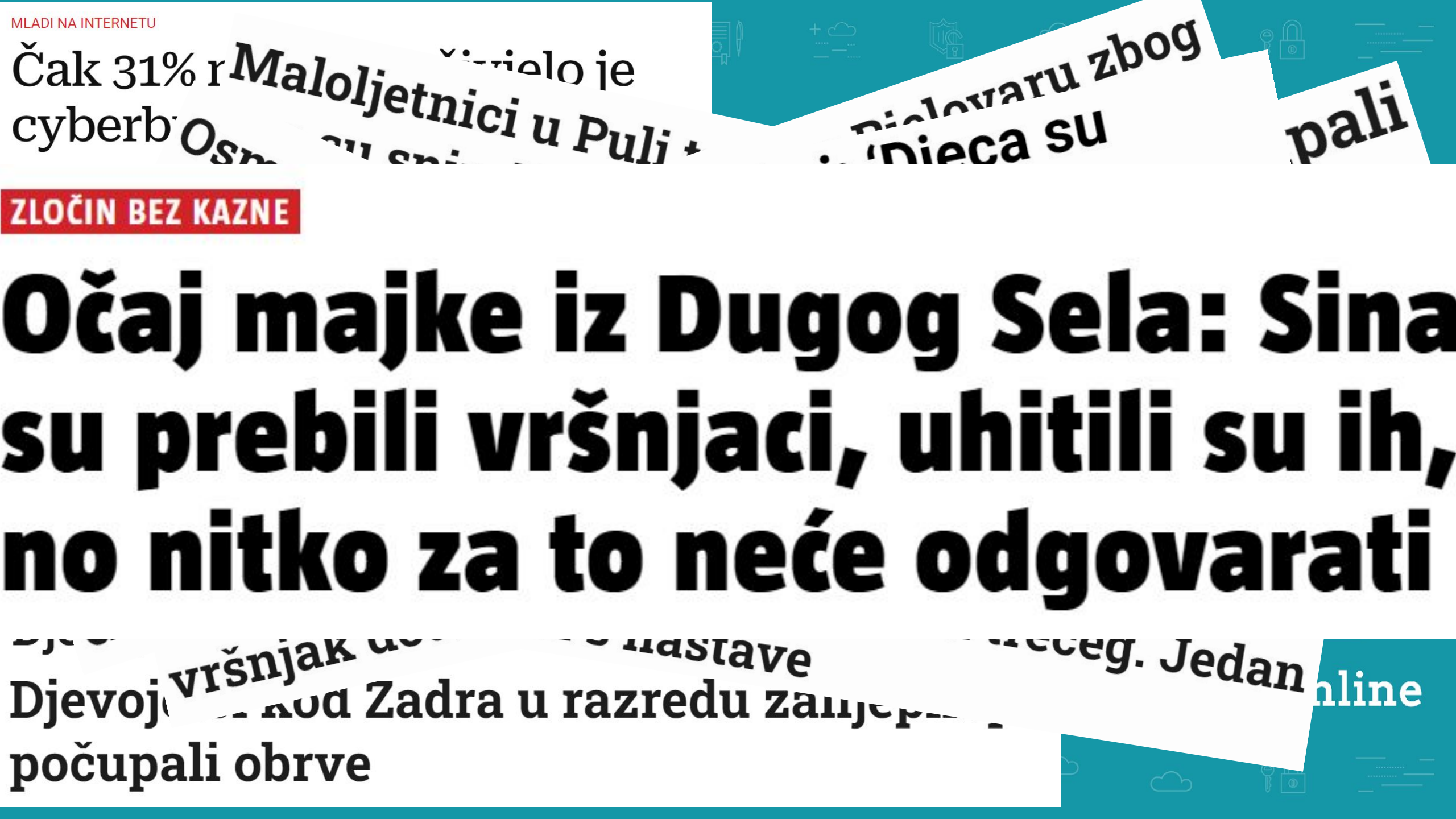

ŠIROK DOSEG

TRAJNOST

MLADI NA INTERNETU

Čak 31% r
cyberb
Maloljetnici u Puli +
Osn
su sni

... odgovaraju zbog
... niaca su
pali

ZLOČIN BEZ KAZNE

Očaj majke iz Dugog Sela: Sina su prebili vršnjaci, uhitili su ih, no nitko za to neće odgovarati

... vršnjak u nastave
Djevoj... od Zadra u razredu zanjep... Jedan online
počupali obrve

Karlovačka ravnateljica i pedagoginja optužene. Nisu prijavile teški napad na učenika

Učiteljica koja je upozorila na nasilnog učenika kod Splita dobila otkaz

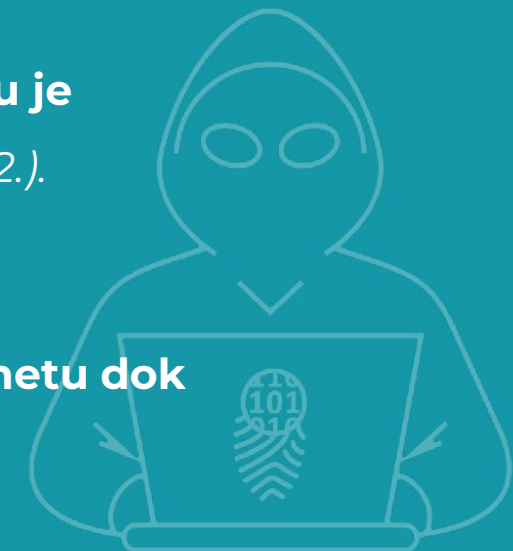
#BoljiOnline

Podaci o vršnjačkom nasilju

 Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

- **Oko 130 milijuna djece (oko 1 naprema 3) u dobi od 13 do 15 godina doživjelo vršnjačko zlostavljanje** (*United Nations Children's Fund, 2017.*).
- **Svaki tjedan 37,8% učenika doživljava barem jedan oblik vršnjačkog nasilja pri čemu je najzastupljenije psihičko nasilje, naročito ogovaranje** (*Rajhvajn Bulat i Ajduković 2012.*).
- **Učenici od 15 do 20 godina = 11,7% učenika doživljava nasilničko ponašanje na internetu dok ih je 11,5% nasilno na internetu prema drugima.** (*Vejmelka, Strabić i Jazvo 2017.*).

 csi.hr
Centar za sigurniji internet

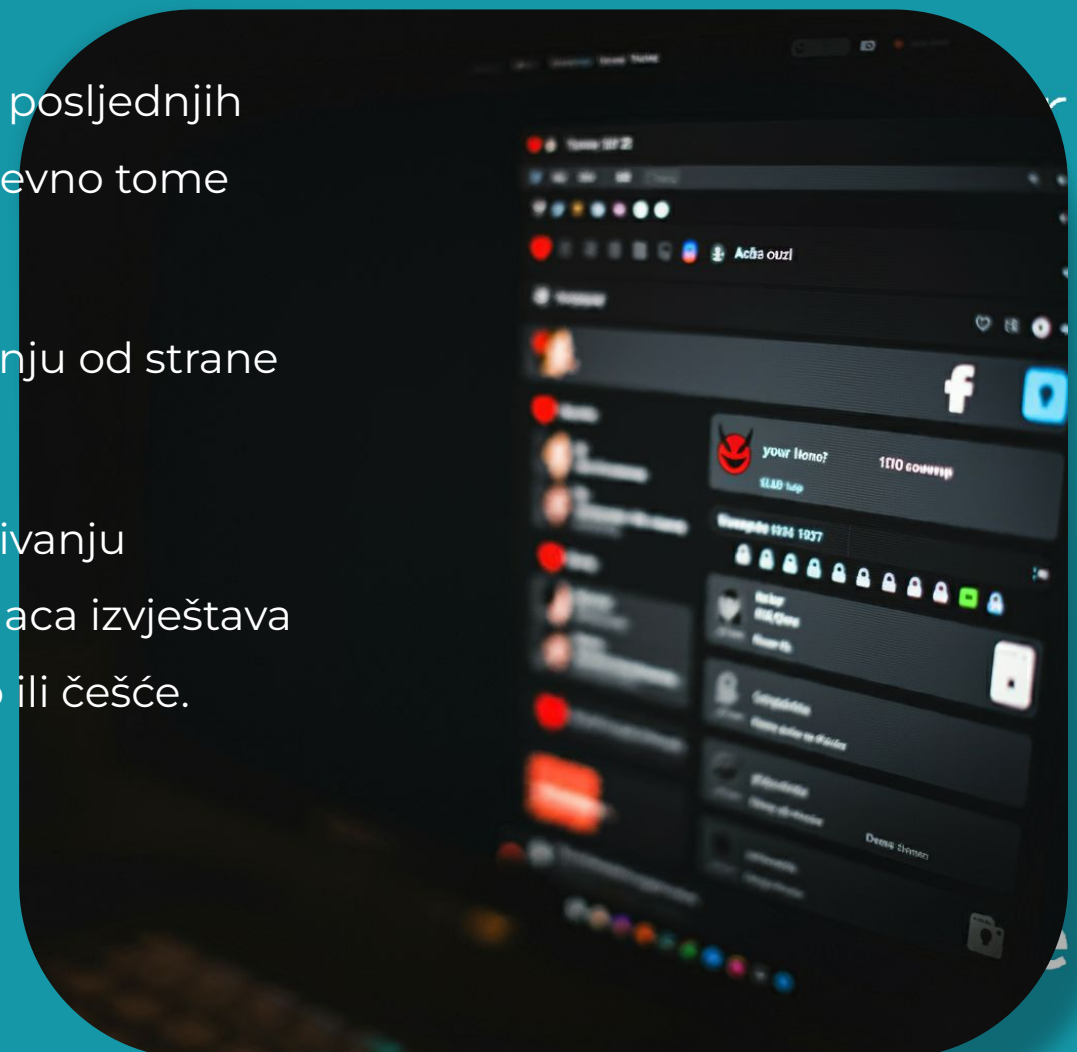
#BoljiOnline

Podaci o vršnjačkom nasilju

 Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

- Značajan udio srednjoškolaca, njih **38,9%**, barem je jednom u posljednjih mjesec dana svjedočilo vršnjačkom zlostavljanju dok svakodnevno tome svjedoči **6%** srednjoškolaca u uzorku.
- Gotovo **20% učenika** je barem jednom bilo izloženo zlostavljanju od strane vršnjaka u promatranom razdoblju.
- Dobiveni rezultati nešto su niži od rezultata dobivenih u istraživanju *Rajhvajn Bulat i Ajduković (2012.)* u kojemu **37,8%** srednjoškolaca izvještava o tome da doživljava barem jedan oblik nasilja jednom tjedno ili češće.

(Mihić i sur., 2024.)

POSTOTAK UČENIKA (%)

Dnevno vrijeme online

Manje od 1 sat

2.1

3-4 sata

18.2

4-5 sati

17.4

Više od 8 sati

10.2

Ukupno više od 3 sata

45.8

Korištenje platformi

YouTube

99.5

Instagram

95.2

WhatsApp

87.3

Snapchat

83.8

TikTok

76.3

Facebook / Messenger

75.7

Korištenje više profila (ista mreža)

42.0

Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

#BoljiOnline

(deShame I istraživanje,
2022)

DRUŠTVENE MREŽE

- 42% mladih aktivno koristi 2 profila na društvenim mrežama
- 10% učenika izjavljuje da šalje vlastite seksualne sadržaje drugima
- 4% izjavljuje da svoje seksualne sadržaje šalje osobama koje ne poznaju!

(deShame I istraživanje, 2022)

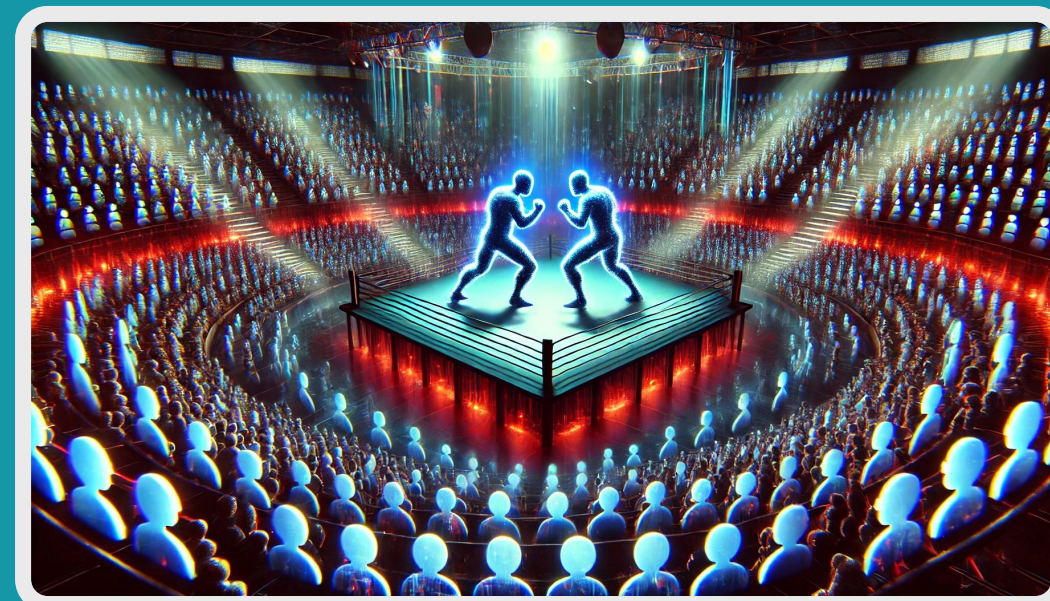

Znakovi izloženosti elektroničkom nasilju:

 Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

 csi.hr
Centar za sigurniji internet

- Nerado koristi internet i nervozno je kada primi poruku na mobitel
- Izbjegava računalu ili mobitel i vidno je uzrujano nakon korištenja istog
- Skriva ekran kada se roditelj pojavi u blizini
- Puno vremena provodi na internetu
- Izbjegava druženje sa prijateljima i zaostaje u školi ili čak ne želi ići u školu
- Ponašanje se vidno promijenilo
- Ima poteškoće sa spavanjem i apetitom, doima se depresivno, razdražljivo i plačljivo

#BoljiOnline

Novi oblici nasilja

- FLAMING
- OMALOVAŽAVANJE
- ISKLJUČIVANJE
- UHOĐENJE
- DOXXING
- GHOSTING
- GASLIGHTING
- SEXTING

Flaming

- Uključuje slanje ljutih, uvredljivih i ponekad vulgarnih poruka s ciljem izazivanja svađe ili reakcije.
- Često se događa u javnim online prostorima kao što su forumi, chat sobe ili komentari na društvenim mrežama.
- Cilj je "zapaliti" raspravu i izazvati emocionalnu reakciju kod žrtve.

Omalovažavanje (Denigration)

- Uključuje širenje glasina, tračeva ili lažnih informacija o žrtvi s ciljem narušavanja njene reputacije.
- Može uključivati objavljivanje sramotnih fotografija ili videozapisa.
- Cilj je uništavanje žrtvinog ugleda.

Isključivanje (Exclusion)

- Isključivanje uključuje namjerno isključivanje žrtve iz online grupa, foruma ili društvenih mreža.
- Cilj je da se žrtva osjeća izolirano i odbačeno.

Uhođenje (Cyberstalking)

- Ovaj oblik uhođenja uključuje ponavljano praćenje, nadziranje i uznemiravanje žrtve online.
- Može uključivati slanje prijetećih poruka, praćenje lokacije ili hakiranje računa.
- Cilj je da se žrtva osjeća nesigurno i ugroženo.

Doxxing

- Objavljivanje privatnih ili osobnih informacija o žrtvi online bez njenog pristanka.
- To može uključivati objavljivanje adrese, telefonskog broja, finansijskih podataka, osobnih informacija ili drugih osjetljivih sadržaja.
- Cilj je da se žrtva izloži uznemiravanju ili da joj se naudi.

Gaslighting

- Oblik manipulacije u kojem nasilnik pokušava uvjeriti žrtvu da gubi razum ili da njena percepcija stvarnosti nije ispravna.
- U online okruženju, to može uključivati brisanje poruka ili objava, negiranje događaja ili širenje lažnih informacija o žrtvi.
- Cilj je da se žrtva osjeća nesigurno i da sumnja u svoje vlastito pamćenje ili percepciju.

Ghosting

- Naglo prekidanje svih oblika komunikacije s nekim, bez ikakvog objašnjenja.
- U digitalnom dobu, to često uključuje prestanak odgovaranja na poruke, pozive ili e-poštu, kao i blokiranje žrtve na društvenim mrežama.
- Cilj je da se izbjegne suočavanje ili objašnjenje, ostavljajući žrtvu zbunjenu i povrijeđenu.

Sexting

- Podrazumijeva razmjenu ili slanje provokativnih ili seksualno eksplicitnih slika, poruka i video materijala.
- „Nudes” i „Sexts”
- Može se odnositi isključivo na razmjenu tekstualnih poruka sa seksualnim sadržajem, a nerijetko se razvije do razmjene seksualno eksplicitnih fotografija i snimaka bilo slanjem fotografija ili razodijevanjem i drugim seksualiziranim ponašanjima pred web kamerom (live streaming - Camsex).

#BoljiOnline

Sexting

- Iako su fotografije često dobrovoljno uslikane, mogu se distribuirati online bez dopuštenja autora (eng. Non-Consensual Intimate Imagery).
- Kada se to dogodi, fotografije mogu završiti bilo gdje.
- **Narušeno:**
 - Mentalno zdravlje
 - Društveni status

Sexting

- **Uvijek** moramo biti svjesni posljedica

- Koraci za „siguran sexting”:

1. **KOMUNIKACIJA:** Razgovarajte s partnerom, postavite granice i pravila, budite svjesni posljedica dijeljenja eksplicitnih materijala
2. **PRISTANAK:** Svi uključeni moraju dati svoj pristanak za slanje i primanje eksplicitnog sadržaja!
3. **POVJERENJE:** Isključivo s osobama u koje imate potpuno povjerenje

#BoljiOnline

Posljedice vršnjačkog nasilja

 Centar za nestalu
i zlostavljano djecu

 csi.hr
Centar za sigurniji internet

- Negativne i višestruke
- Fizički simptomi kao direktna posljedica izloženosti nasilju, ali i poteškoće u psihološkom funkcioniranju te smanjena kvaliteta života
- Izloženost vršnjačkom nasilju povezuje se s lošijim školskim uspjehom, češćim izostajanjem iz škole, sklonošću samoozljeđivanju, narušenim mentalnim zdravljem, pojavom simptoma depresije, anksioznosti, suicidalnim mislima i samim činom suicida.
- Također, može dovesti do problema s općim zdravstvenim stanjem, niskog samopouzdanja, osjećaja usamljenosti te razvoja posttraumatskog stresnog poremećaja.

Prevenција

- **Edukacija** o sigurnom korištenju interneta: Radionice, predavanja, webinar.
- Razvijanje **digitalne pismenosti**: Kriitičko razmišljanje, provjera izvora, prepoznavanje lažnih vijesti.
- Promicanje **empatije i razumijevanja**: Radionice o emocionalnoj inteligenciji, rasprave o utjecaju cyberbullyinga.

DIGITAL LITERACY

Uloga odraslih

- **Otvorena komunikacija:** Razgovori s djecom o njihovim online iskustvima.
- Postavljanje **jasnih pravila:** Vremenska ograničenja, privatnost, odgovorno ponašanje.
- **Međusektorska suradnja:** Zajednički programi, razmjena informacija.

Trebate pomoć? Rezervirajte termin u
savjetovalištu Osijek,
savjetovalištu Zagreb,
savjetovalištu Split

ili nam se obratite s povjerenjem na besplatan i
anoniman telefonski broj za djecu i roditelje:

0800 606 606

Gdje možete svakim radnim danom od 08-16 sati dobiti:

- ✓ pomoć i podršku u slučaju nasilja preko Interneta
- ✓ savjet kako se zaštititi na Internetu i kako sigurno koristiti Internet
- ✓ savjet što napraviti i kako se nositi s neprimjerenim sadržajem ili kontaktom na Internetu

DONIRAJ

Hotline – prijava ilegalnog sadržaja

Anonimna prijava ☒ Želim ostaviti svoje podatke ☐

Tip sadržaja

Materijali sa seksualnim zlostavljanjem djece ▼

Izvor

Web stranica ▼

Adresa web stranice sadržaja

Opis

POŠALJI PRIJAVU

Pomozi nam u stvaranju boljeg i sigurnijeg interneta!

Anonimno prijavi ilegalan sadržaj na internetu, i pomози nam stvoriti sigurno online okruženje za sve uzraste!

- Materijali sa seksualnim zlostavljanjem djece
- Govor mržnje
- Slučajeve seksualnog zlostavljanja djece
- Vizulani prikaz seks. zlostavljane djece
- Trgovina djece
- Drugi oblici iskorištavanja djece
- Rasna i druga diskriminacija
- Neprimjereni chat sa djecom na internetu

Hvala Vam na pažnji

ivan.caleta@cnzd.org

Centar za nestalu
i zlostavljaju djecu

www.cnzd.org |

